

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/705/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1214211325
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1214211325.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: W. L., M.. XX. XX. XXXX, Q. F. Q., Š. XX, zast. VRBA & PARTNERS s. r. o., so sídlom v Bratislave, Sliezska 9, proti odporcom: 1/ EMBACO spol. s r. o., so sídlom v Bratislave, Pri Strelnici 22, IČO: 17 055 326, 2/ Q.. L. L., M.. XX. XX. XXXX, Q. F. Q., L.. P. A. XX, o nariadenie predbežného opatrenia v konaní o určenie neúčinnosti právneho úkonu, na odvolanie odporcov 1/ a 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II v Bratislave zo dňa 2. júna 2014 č. k. 19C/114/2014-88 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa m e n í tak, že návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia zamietá.

Odvolanie odporcu 2/ o d m i e t a.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým odporcovi 1/ zakázal nakladať, predať, prevádzať, zaťažovať alebo inak scudziť nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva XXXX, katastrálne územie A., obec Q., L.. Č.. D., pozemky parcely registra "K. Č.. XXXXX/X o výmere 27 m2 ako zastavané plochy a nádvorí, č. XXXXX/X o výmere 198 m2 ako zastavané plochy a nádvorí, č. XXXXX o výmere 263 m2 ako zastavané plochy a nádvorí, č. XXXXX/X o výmere 128 m2 ako zastavané plochy a nádvorí a č. XXXXX/X o výmere 135 m2 ako zastavané plochy a nádvorí a stavby polyfunkčný objekt so súpisným č. XXXX postavený na parcele č. XXXXX/X a rodinný dom so súpisným č. XXXX postavený na parcele č. XXXXX/X, všetko evidované katastrálnym odborom Okresného úradu Bratislava.

Vychádzal zo zistenia, že návrhom zo dňa 07. 05. 2014 sa navrhovateľka domáha vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva XXXX, katastrálne územie A., G. Q., L.. Č.. D., pozemky parcely registra "K. Č.. XXXXX/X, č. XXXXX/X, Č.. XXXXX, Č.. XXXXX/X J. Č.. XXXXX/X a stavby polyfunkčný objekt so súpisným č. XXXX a rodinný dom so súpisným č. XXXX, uzatvorená medzi odporcom 1/ a odporcom 2/ je právne neúčinná. Navrhovateľka zároveň žiadala, aby súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým by súd odporcovi 1/ zakázal nakladať, predať, prevádzať, zaťažovať alebo inak scudziť označené nehnuteľnosti.

Navrhovateľka uviedla, že je bývalou manželkou I.. T. L., M.. XX. XX. XXXX, Q. L.. P. A. XX, XXX XX Q. (ďalej ako "Dlžník"). Dňa 11. 01. 2008 vyhlásil Dlžník pred notárom po dohode oboch účastníkov, že prevezme na seba všetky záväzky vyplývajúce zo všetkých úverových zmlúv uzatvorených so Stavebnou sporiteľňou ako veriteľom a účastníkmi ako solidárnymi dlžníkmi, pričom sa zaviazal prednostne do 31. 12. 2008 uhradiť úver, ktorý je zabezpečený nehnuteľnosťou vo výlučnom vlastníctve navrhovateľky. Ide o úver poskytnutý Stavebnou sporiteľňou na základe úverovej zmluvy zo dňa 11. 04. 2007 na sumu 2.325.000,- Sk ako medziúver č. XXXXXXXXXXXX k stavebnému úveru č. XXXXXXXXXXXX vo výške 1.511.250,- Sk. Dňa 19. 03. 2013 bolo navrhovateľke ako spoludlžničke zo strany Stavebnej sporiteľne zaslané na vedomie zrušenie úverovej zmluvy s tým, že je potrebné uhradiť v lehote do 31.

03. 2013 zameškané splátky a v prípade, že k uvedenému nedôjde, Stavebná sporiteľňa od úverovej zmluvy odstúpi a bude vymáhať celý splatný dlh, t. č. vo výške cca 72.578 €, a to výkonom záložného práva. Z uvedeného dôvodu hrozby predaja nehnuteľnosti - bytu v katastrálnom území U., v ktorom býva navrhovateľka so svojimi tromi maloletými deťmi a ktorý je jej výlučným vlastníctvom, začala úver splácať s tým, že doplatila zameškané splátky počas prvých troch mesiacov (apríl 2013 - jún 2013) a následne požiadala o obnovenie splátkového kalendára. Daný úver hradí navrhovateľka dodnes z dôvodu, že v prípade realizácie záložného práva by ostala bez bývania. Dlžník úver nespláca, hoci sa na to zaviazal a podniká úkony vedúce k zbaveniu sa svojho majetku. Spolu k dnešnému dňu uhradila navrhovateľka sumu požadovanej istiny pohľadávky vo výške 10.741,31 €. Navrhovateľka uviedla, že všetky kroky Dlžníka smerujú k zbaveniu sa akéhokoľvek majetku. Uvedené zjavne vyplýva aj z časovo naplánovaných úkonov, nakoľko v januári bol aj Dlžník vyzvaný na splatenie zostatkov nesplatených úverov, a hneď na to previedol ako fyzická osoba svoj podiel značnej hodnoty u odporcu 1/ na osobu jemu blízku, jeho syna. Navrhovateľka taktiež uviedla, že z listu vlastníctva XXXX, katastrálne územie A., G. Q., L.. Č.. D., vyplýva, že výlučným vlastníkom nehnuteľností, pozemkov parcely registra "K. Č.. XXXXX/X, Č.. XXXXX/X, Č.. XXXXX, Č.. XXXXX/X J. Č.. XXXXX/X a stavby polyfunkčný objekt so súpisným č. XXXX a rodinný dom so súpisným č. XXXX je odporca 1/. Na základe zmluvy o zriadení záložného práva uzatvorenej medzi odporcom 1/, zastúpeným Dlžníkom, a odporcom 2/ bolo na predmetných nehnuteľnostiach zriadené záložné právo v prospech odporcu 2/, F.- XXXXX/XX zo dňa 13. 02. 2014. Odporca 2/ je synom Dlžníka z predchádzajúceho manželstva a má v súčasnosti 23 rokov. Je študentom vysokej školy. Uvedený úkon potom evokuje sa domnievať, že Zmluva o zriadení záložného práva bola robená úmyselne a účelne medzi osobami blízkymi v snahe vyhnúť sa plneniu svojim veriteľom. Právny úkon zriadenia záložného práva bol urobený v čase, keď bol Dlžník aj spoločníkom aj štatutárnym zástupcom odporcu 1/ a osobou blízkou odporcu 2/. Navrhovateľka zároveň uviedla, že má záujem, aby špekulatívnym úkonom zriadenia záložného práva v prospech syna Dlžníka - odporcu 2/ nedošlo k nemožnosti uspokojiť sa predajom nehnuteľného majetku odporcu 1/ v prípade regresného nároku navrhovateľky voči Dlžníkovi z titulu uhradenia úverov, čiže z titulu uhradenia záväzkov, ktoré mal plniť Dlžník sám. Navrhovateľka mala za to, že ďalšie nakladanie s nehnuteľným majetkom odporcu 1/ by viedlo k nemožnosti uspokojiť pohľadávku navrhovateľky. Z dôvodu, že Dlžník účelovo previedol svoj obchodný podiel, ktorý predstavuje najmä majetkovú hodnotu nehnuteľností a je štatutárnym zástupcom odporcu 1/ a stále rozhoduje o všetkých záležitostiach odporcu 1/, hrozí, že nehnuteľný majetok odporcu 1/ bude scudzený alebo ďalej prevádzaný. Takýmito úkonmi by navrhovateľka definitívne stratila reálnu možnosť uspokojenia svojich regresných nárokov voči odporcovi 1/, nakoľko iný majetok Dlžník nevlastní a nemala by možnosť náhrady voči tomu, kto mal z takéhoto úkonu prospech.

Súd prvého stupňa po oboznámení sa s obsahom spisu a s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia dospel k záveru, že návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je potrebné vyhovieť. Navrhovateľka pre účely nariadenia predbežného opatrenia osvedčila existenciu práva, ktorého ochrany sa domáha a tiež osvedčila nebezpečenstvo hroziacej ujmy, pričom súd v súlade s § 76 ods. 4 O. s. p. poukázal na skutkové a právne dôvody uvedené v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, s ktorými sa stotožnil.

Proti tomuto uzneseniu podali včas odvolanie obaja odporcovia. Zhodne namietali nenaplnenie základných kritérií pre odporovanie právnomu úkonu podľa § 42a O. z., keď zriadenie záložného práva nespadá pod žiaden typ odporovateľného právneho úkonu podľa uvedeného ustanovenia, absentuje vecná legitímácia sporu. Poukázali na to, že dlžník nie je, ani nikdy nebol účastníkom zmluvy o zriadení záložného práva. Pri odporovateľnom právnom úkone sa musí jednať o právny úkon dlžníka, ktorý tento urobil v úmysle ukrátiť svojho veriteľa. Právny úkon - zmluva o zriadení záložného práva bol v danom prípade uzatvorený medzi odporcom 1/ a 2/, dlžník konal v postavení konateľa odporcu 1/. Uzavretá zmluva je tak právnym úkonom odporcov a nie právnym úkonom dlžníka. Už len z tohto dôvodu boli odporcovia názoru, že tak návrh vo veci samej ako aj z neho vychádzajúci návrh na nariadenie predbežného opatrenia sú nedôvodné a idú nad rámec zákonnej úpravy. Ďalej poukázali na skutočnosť, že označený právny úkon nie je spôsobilý ukrátiť dlžníkovho veriteľa, nakoľko dlžník nenakladal so svojím majetkom, preto nemohlo nič z dlžníkovho majetku uniknúť. Predmetom zmluvy o zriadení záložného práva sú nehnuteľnosti vo vlastníctve odporcu 1/, tieto dlžník nikdy nevlastnil, do majetku odporcu 1/ ich vložila spoločnosť ZAPO s. r. o. Podľa odporcov navrhovateľka si pletie subjekty, keď odporca 2/ nie je synom odporcu 1/ (právnická osoba), vo svojom návrhu nepreukázala, na základe akého právneho vzťahu by si uplatňovala svoje pohľadávky, ktoré má voči dlžníkovi, voči odporcovi 1/. Odporca 1/ rovnako

nie je v žiadnom ručiteľskom vzťahu voči dlžníkovi, a preto odvolatelia nerozumejú, akým titulom by chcela navrhovateľka speňažovať majetok odporcu 1/. Navrhovateľka rovnako opomenula, že dlžníková účasť u odporcu 1/ bola zrušená na základe exekučného príkazu na vykonanie exekúcie postihnutím obchodného podielu u odporcu 1/, vydaným dňa 19. decembra 2013, odporca 1/ vyplatil exekútorovi vyrovnávací podiel, nie je tak možné, aby navrhovateľka si mohla nárokovať svoje pohľadávky od odporcu 1/. Rovnako odporcovia spochybňovali tvrdenia navrhovateľky, že dlžník nemá žiadny iný majetok okrem obchodného podielu, nakoľko je vlastníkom nehnuteľností značnej hodnoty v G., z ktorého majetku je možné uspokojiť veriteľov. Z vyššie uvedených dôvodov navrhli odporcovia zmenu napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa a zamietnutie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporcov poukázala na viaceré kroky odporcov smerujúce k zbaveniu sa majetku odporcu 1/, resp. dlžníka v súvislosti s už prebiehajúcou exekúciou na výživné maloletých detí, pochádzajúcich z manželstva dlžníka a navrhovateľky, taktiež protiprávne kroky odporcu 1/, ktorý napriek zákazu exekútora previedol obchodný podiel na odporcu 2/, ktorú zmluvu považuje navrhovateľka za absolútne neplatný právny úkon, keď obchodný podiel nepatrí odporcovi 1/ ale dlžníkovi. Odporcovia rovnako účelovo zavádzajú, keď tvrdia, že exekútorovi bol vyplatený vyrovnávací podiel, v rámci exekúcie nebolo nič vymožené. Za dôležité považovala to, že cena vkladu, ktorá tvorí veľkosť obchodného podielu prevedeného na odporcu 2/, je práve hodnotou nehnuteľného majetku, a teda jediného majetku, ktorý sa v prípade exekúcie voči dlžníkovi môže speňažiť, ochrana pred zmenou vlastníctva k tomuto majetku bola predbežným opatrením zaistená. Navrhovateľka v plnej miere preukázala naliehavosť a hrozbu ujmy, ktorá by jej mohla vzniknúť predajom nehnuteľností. Rovnako, vzhľadom na listiny odporcami k odvolaniu doložené, dospela k záveru, že aj samotná zmluva o zriadení záložného práva je absolútne neplatný právny úkon, a to z dôvodu, že zmluva o prevode obchodného podielu je absolútne neplatná, išlo o porušenie úradného rozhodnutia v rámci vedenej exekúcie, odporca 2/ nemohol mať právo byť účastníkom zmluvy o zriadení záložného práva nehnuteľností, nakoľko nebol veriteľom pohľadávky voči odporcovi 1/ ani voči dlžníkovi, k prevodu obchodného podielu došlo až v roku 2014 a teda v roku 2013, kedy bol vykonaný vklad záložného práva, nemohol mať odporca 2/ pohľadávku voči odporcovi 1/. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov navrhovateľka navrhla potvrdenie napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa.

Odvolací súd prejednal vec v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., dospel pritom k záveru, že napadnuté uznesenie vo vzťahu voči odporcovi 1/ vecne správne nie je, naopak odvolaniu odporcu 2/ vyhovieť nemožno.

Oprávnenie konať podľa ustanovenia § 21 O. s. p. pred súdom pokiaľ ide o právnickú osobu, má štatutárny orgán (napr. konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným). Ak má právnická osoba kolektívny štatutárny orgán, ktorý tvorí viacero fyzických osôb (napr. predstavenstvo akciovej spoločnosti), koná za právnickú osobu jeho predseda, prípadne jeho člen, ktorý tým bol poverený. Okrem štatutárneho orgánu môže za právnickú osobu konať aj zamestnanec, ktorý tým bol poverený štatutárnym orgánom (napr. vedúci právneho odboru alebo iný zamestnanec právnickej osoby). Štatutárny orgán udeľuje zamestnancovi poverenie v súlade s § 9 ods. 2 Zák. práce. V písomnom poverení musí byť uvedený rozsah oprávnenia povereného zamestnanca. Za právnickú osobu môže konať aj vedúci odštepného závodu alebo vedúci organizačnej zložky, o ktorých zákon ustanovuje, že sa zapisujú do obchodného registra. Vedúci odštepného závodu alebo vedúci organizačnej zložky môžu konať za právnickú osobu len vtedy, ak ide o veci týkajúce sa tohto závodu alebo zložky. Ak má právnická osoba ustanoveného prokuristu, môže za ňu konať. Prokúrou podnikateľ splnomocňuje prokuristu na všetky právne úkony, ku ktorým dochádza pri prevádzke podniku, aj keď sa na ne inak vyžaduje osobitné plnomocenstvo (§ 14 ods. 1 ObZ). Prokurista môže konať za právnickú osobu, ak z udelenej prokúry vyplýva, že môže konať samostatne. Ustanovenie § 21 ods. 1 O. s. p. sa nepoužije, ak zákon ustanovuje, že za právnickú osobu konajú iné osoby. Napríklad, ak je právnická osoba v likvidácii, koná za ňu likvidátor (pozri § 70 ods. 3 a § 72 ods. 1 ObZ), v konkurznom konaní koná za úpadcu správca (§ 44 ods. 1 ZKR). V prípade konfliktu záujmov za právnickú osobu nemôže konať ten, koho záujmy sú v rozpore so záujmami právnickej osoby.

K podaniu odvolania je subjektívne legitimovaný účastník konania (§ 201 O. s. p.), nie však každý účastník môže odvolanie aj podať. Odvolanie nemôže podať ten účastník, ktorý sa po vyhlásení rozhodnutia tohto práva výslovne vzdal (§ 207 ods. 2 O. s. p.) a tiež ten, ktorému výrokom rozhodnutia nebola spôsobená určitá, hoci i menej významná ujma na jeho právach, ako to vyplýva z výkladu všeobecných zásad občianskeho súdneho konania.

V danom prípade napadnutým uznesením súdu prvého stupňa bola uložená povinnosť odporcovi 1/, nie odporcovi 2/, nedošlo tak na strane odporcu 2/ k žiadnej (ani menej významnej) ujme na jeho právach či obmedzení, odporca 2/ preto nebol oprávnený podať proti tomuto uzneseniu odvolanie.

Podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

S poukazom na citované ust. § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p. z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd odvolanie odporcu 2/ proti napadnutému uzneseniu odmietol.

Inštitút predbežného opatrenia plní zabezpečovaciu a preventívnu funkciu; predstavuje prostriedok na dočasné riešenie situácie, ktorá nastala buď v pomere medzi účastníkmi konania alebo vtedy, ak je obava, že by bol výkon súdneho rozhodnutia ohrozený. Jeho základným atribútom je dočasnosť a provizórnosť.

Zmyslom právnej úpravy predbežných opatrení obsiahnutej v ustanoveniach § 74 a nasl. O. s. p., je rýchlo a pružne vyriešiť situáciu, ktorá si vyžaduje okamžitý zásah súdu pred začatím súdneho konania alebo počas neho (§ 102 ods. 1 O. s. p.), odôvodnený spomínanou nevyhnutnou potrebou dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania alebo obavou z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia (nie je vylúčená ani vzájomná kumulácia týchto dôvodov).

Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia súd musí skúmať naplnenie formálnych a vecných predpokladov uvedených v ustanovení § 74 O. s. p. Úspech účastníka konania, ktorý sa domáha nariadenia predbežného opatrenia, si vyžaduje preukázanie danosti hmotnoprávneho nároku (práva) medzi účastníkmi konania, ohľadne ktorého majú byť upravené ich pomery (tzv. osvedčenie nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej (dočasnej) úpravy. Samotný nárok teda nemusí byť preukázaný nepochybne. Podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia je súčasne osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo niektorého z účastníkov ohrozené. Z dočasného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. V každom prípade je teda potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj osvedčenie existencie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia navrhovaného pred podaním návrhu vo veci samej musí byť tiež zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej, čo je odôvodnené tým, že súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia posudzuje potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania alebo obavu z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia práve vo vzťahu k nároku, ktorý má byť uplatnený vo veci samej. Predbežným opatrením však nie je prejudikovaný konečný výsledok sporu, len sa ním zabezpečuje, aby konečné rozhodnutie mohlo mať vôbec reálny význam, a to aj preventívnymi účinkami predbežného opatrenia, ktoré v naliehavých prípadoch môže zamedziť i vzniku škody alebo inej ujmy, a ak k nej došlo, aj jej zväčšovaniu. Aj v prípade, že sú splnené formálne a vecné predpoklady vyžadované zákonom pre nariadenie predbežného opatrenia, súd musí ešte zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb, a teda posúdiť primeranosť zásahu, ktorý predstavuje nariadenie predbežného opatrenia.

Aj vlastnícke a užívacie právo, ktoré požíva ústavnú a zákonnú ochranu, je pritom možné obmedziť dočasnou úpravou pomerov, t. j. dočasným zákazom dispozície a jeho užívania a to vtedy, ak by výkon vlastníckeho práva bol v rozpore s inými, rovnako chránenými hodnotami (právami).

V predmetnej veci sa navrhovateľka domáha uložiť odporcovi 1/ zákaz nakladať, predať, prevádzať, zaťažiť alebo inak scudziť označené nehnuteľnosti, pričom argumentuje obavou, že ďalšie nakladanie s nehnuteľnosťami v majetku odporcu 1/ by viedlo k nemožnosti uspokojiť pohľadávku navrhovateľky. Z dôvodu, že dlžník účelovo previedol svoj obchodný podiel, predstavujúci najmä majetkovú hodnotu nehnuteľností, je súčasne štatutárnym zástupcom odporcu 1/ a stále rozhoduje o všetkých záležitostiach odporcu 1/, hrozí, že nehnuteľný majetok odporcu 1/ bude scudzený alebo ďalej prevádzaný. Takýmito úkonmi by navrhovateľka definitívne stratila reálnu možnosť uspokojenia svojich regresných nárokov voči odporcovi, nakoľko iný majetok dlžník nevlastní a nemala by možnosť náhrady voči tomu, kto mal z takéhoto úkonu prospech. V exekučnom konaní by potom bola pozícia navrhovateľky zjavne sťažená.

Jednou zo základných podmienok či predpokladov prípustnosti predbežného opatrenia je vecný súvis navrhovaného predbežného opatrenia s konaním o veci samej (§ 75 ods. 2 veta druhá O. s. p.), keď vymedzenie predmetu konania vo veci samej je jednou z náležitostí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Úprava vzťahov predbežným opatrením je možná len v rámci konania o návrhu vo veci samej (už prebiehajúceho alebo podaného v súdom určenej lehote v zmysle ust. § 76 ods. 3 O. s. p. po nariadení predbežného opatrenia) v ktorom je riešený nárok vyplývajúci z rovnakého skutkového základu.

V danom prípade navrhovateľka navrhla nariadiť predbežné opatrenie v zmysle ust. § 76 ods. 1 písm. e/ a f/ O. s. p. v rámci konania určenie neúčinnosti právneho úkonu - zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam vo vlastníctve odporcu 1/, uzavretej odporcami 1/ a 2/.

Právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech (§ 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Dôsledkom úspešného odporovania právneho úkonu je v zmysle citovaného ustanovenia § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka neúčinnosť tohto úkonu. Právnu neúčinnosť charakterizuje samotný zákon tak, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku a ak to nie je dobre možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech. Právna neúčinnosť odporovateľného právneho úkonu je neúčinnosťou relatívnou, t. j. táto neúčinnosť platí iba voči veriteľovi, ktorý sa úspešne domáhal odporovateľnosti právneho úkonu. Neúčinnosť právneho úkonu sa voči veriteľovi prejaví tak, že na uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky možno vykonať exekúciu napr. predajom veci tak, ako by k zmene jej vlastníctva z dlžníka na iný subjekt (t. j. na žalovaného v konaní o určenie neúčinnosti právneho úkonu) nebolo došlo. Ak to však nie je možné, napr. preto, že vec sa už nenachádza u odporcu, priznáva zákon veriteľovi právo na náhradu voči tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech. Táto náhrada je limitovaná výškou prospechu, ktorý mal odporca z odporovateľného právneho úkonu.

Predmetom odporovateľnosti sú právne úkony dlžníka. Podstatné však je to, že ide o také právne úkony, ktorými sa zhoršuje možnosť veriteľa na uspokojenie jeho pohľadávky. Nemusia to byť úkony, ktorými dochádza k scudzeniu majetku dlžníka. Stačí, že ide o také úkony, ktoré znižujú majetkovú podstatu dlžníka na úkor veriteľa. Medzi také úkony možno zaradiť kúpnu zmluvu, darovaciu zmluvu, výmennú zmluvu, prevzatie dlhu, postúpenie pohľadávky, odmietnutie dedičstva, odmietnutie daru, odpustenie dlhu, úmyselné nevymáhanie dlhu spôsobujúce premlčanie nároku, prevzatie nevýhodného ručiteľského záväzku, použitie časti majetku na vklad do základného imania obchodnej spoločnosti a pod.

Uplatnenie práva záložného veriteľa na uspokojenie jeho pohľadávky zo zálohu, ku ktorému vzniklo záložné právo na základe záložnej zmluvy uzatvorenej medzi dlžníkom a záložným veriteľom, môže veriteľ za podmienok § 42a O. z. odporovať. Odporovateľným právnym úkonom tu však nemôže byť zmluva o zriadení záložného práva, ktorá sama osebe nevedie k zmenšeniu majetku dlžníka, ale právny úkon, ktorým záložný veriteľ na základe zmluvy o zriadení záložného práva uzatvorenej medzi ním a dlžníkom uplatňuje právo na uspokojenie svojej pohľadávky zo zálohu. Rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že právny úkon, ktorým záložný veriteľ na základe záložnej zmluvy uzatvorenej s dlžníkom uplatnil právo na uspokojenie svojej pohľadávky zo zálohu v konaní o výkon rozhodnutia predajom založenej hnutelnej veci, nehnuteľnosti alebo podniku, prípadne v exekučnom konaní, je voči veriteľovi právne neúčinný, by v takom prípade predstavovalo podklad na to, aby sa veriteľ mohol domáhať uspokojenia svojej vymáhateľnej pohľadávky v konaní o výkon rozhodnutia resp. v exekučnom konaní postihnutím založeného majetku dlžníka bez toho, aby sa pri tomto výkone rozhodnutia či exekúcii vo vzťahu medzi veriteľom a záložným veriteľom prihliadalo k lepšiemu poradiu záložného veriteľa pri uspokojovaní pohľadávok, ktoré záložný veriteľ získal uzatvorením záložnej zmluvy na úkor veriteľa a ktoré by veriteľ, ktorého odporovacej žalobe bolo vyhovené, mohol úspešne poprieť tzv. odporovou žalobou podľa ustanovenia § 55 ods. 2 Ex. por. podanou proti záložnému veriteľovi. Ak by záložný veriteľ uplatnil právo na uspokojenie svojej pohľadávky zo zálohu návrhom na speňaženie zálohu vo verejnej dražbe a ak by boli splnené podmienky, za ktorých možno tomuto právneho úkonu odporovať, mohol by sa veriteľ - miesto určenia právnej neúčinnosti právneho úkonu domáhať v zmysle ustanovenia § 42b ods. 4 O. z., aby mu záložný veriteľ vydal získaný výťažok dražby až do výšky vymáhateľnej pohľadávky veriteľa.

V súdnej veci navrhovateľka návrhom zo dňa 14. marca 2014 žiada za právne neúčinnú voči navrhovateľke určiť zmluvu o prevode obchodného podielu dlžníka v spoločnosti odporcu 1/ na odporcu 2/ ako nadobúdateľa, v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava IV voči odporcovi Q.. L. L., pod sp. zn. XXC/XX/XXXX, kde uznesením zo dňa 3. apríla 2014 č. k. XXC/XX/XXXX-XX bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým sa odporcovi zakázalo nakladať s jeho obchodným podielom, najmä tento previesť, rozdeliť, inak scudziť a zriadiť záložné právo na obchodný podiel alebo zabezpečovací prevod práva. Uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. júla 2014 č. k. 2Co/568/2014-126 bolo napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdené.

V aktuálnom konaní však navrhovateľka návrhom zo dňa 7. mája 2014 žiada určiť za právne neúčinný právny úkon - zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, uzatvorenú medzi odporcom 1/ a odporcom 2/, ktorý úkon nie je právnym úkonom dlžníka (konanie konateľa v mene spoločnosti je prejavom vôle spoločnosti, a to bez ohľadu na skutočnosť, či sa konanie uskutočnilo výslovne v mene spoločnosti, alebo či tak možno usudzovať len z okolností konania) a samotná zmluva o zriadení záložného práva nemôže byť odporovateľným právnym úkonom z dôvodov uvedených v tomto uznesení vyššie.

Z uvedeného tak vyplýva, že navrhovateľka neosvedčila naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania a existenciu nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy (v súvislosti s predmetom a charakterom konania o veci samej), ako základných podmienok pre nariadenie predbežného opatrenia, vzhľadom na ktorú skutočnosť neostalo odvolaciemu súdu (§ 221 ods. 3 O. s. p.) než napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa (vo vzťahu voči odporcovi 1/) zmeniť podľa § 220 O. s. p. a návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia ako bezzákladný zamietnuť.

O trovách konania o predbežnom opatrení rozhodne súd prvého stupňa spolu s rozhodnutím o trovách v konaní o veci samej v zmysle ust. § 145 O. s. p.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.